

Årsplan 2024/2025

Espira Lura

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	15
Barns medvirkning	17
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	18
Tilvenning av nye barn	19
Samarbeid og sammenheng med skolen	19
Espira satsingsområder	20
Lokale satsinger	22
Vurderingsarbeid	23
Kontaktinformasjon	24

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Lura i Sandnes kommune - Espira](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Lura barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
– Vi anerkjenner barns følelser, og gir rom for hele følelsesspekteret
– Vi har fokus på å skape trygge og gode relasjoner. Hvert barn har en primærkontakt under tilvenningen.
– Personalet er tilgjengelige og til stede på gulvet
– Vi ivaretar barnas behov for fysisk omsorg, inkludert ro og hvile.
– Vi er lydhøre for barnas uttrykk og imøtekommer deres behov for omsorg med sensitivitet.

Med de de mellomste:

- Alle barn skal ha en trygg og god relasjon til personalet på avdelingen sin.
- Personalet er sensitive og gir barna en god tilvenning i tett samarbeid med foresatte.
- Ved overgang fra småbarnsavdeling avtales det faste besøksdager på de avdelingene de skal begynne på, for å bli kjent med avdelingen og personalet.
- Vi ivaretar barnas behov for fysisk omsorg, inkludert ro og hvile.
- Vi er lydhøre for barnas uttrykk og imøtekommer deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Vi jobber i mindre grupper for å sikre at alle barna blir sett og hørt, og vi møter hvert enkelt barn med åpenhet, varme og interesse.

Med skolespirene:

- Alle barn skal ha en trygg og god relasjon til personalet på avdelingen sin.
- Personalet er sensitive og gir barna en god tilvenning i tett samarbeid med foresatte.
- Ved overgang fra mellomavdelingene avtales det faste besøksdager slik at barna kan bli kjent med avdelingen og personalet.
- Barna skal møte voksne som er både fysisk og psykisk til stede for omsorg og nærhet.
- Personalet skal fremme vennskap, fellesskap og empati gjennom å være gode rollemodeller og støttende stillas i lek.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan	
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Det legges til rette for barns eget initiativ til lek – Vi deler barna i mindre lekegrupper, som gir rom for vennskap, fellesskap og sosial trening – Fokus på inspirerende lekemiljø, ved bruk av udefinert materiale – De voksne er deltakende i lek sammen med barna	

- Vi legger til rette for de minste barnas behov for kroppslig lek og bevegelse

Med de mellomste:

- Leken er barnas største og viktigste læringsarena.
- Vi jobber kontinuerlig med lekemiljøene. Lekemiljøene endrer seg etter barnas interesser.
- Avdelingene har små lekegrupper med fokus på vennskap og relasjoner.
- Barna møter deltakende voksne som hjelper barn inn i lek med andre barn, både ute og inne. Personalet veileder i lek og tar initiativ til og bidrar til at alle kommer inn i leken.
- Gjennom arbeid med USB ser vi viktigheten av voksenrollen i lek sammen med barna.

Med skolespirene:

- Leken er barnas største og viktigste arena for læring.
- Personalet har kontinuerlig fokus på lekemiljø og barnegruppa.
- Barnegruppa deles i flere mindre grupper for å fokusere på vennskap og gode relasjoner.
- De voksne er lydhør i forhold til barnas initiativ til samspill.
- Det er viktig å støtte opp om ulikheter i barnegruppen og hjelpe barna til å ta andres perspektiv samt la alle barn oppleve gjensidige vennsksrelasjoner.
- Gjennom arbeid gjennom USB ser en viktighetene av å møte barns innspill, veilede, engasjere til lek og legge til rette for et positivt klima på avdelingen.
- Barna møter voksne som er deltakende og støttende i lek med andre barn. Dette gjelder både inne og ute.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforskning.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	

Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med småspirene:

- Lage inspirerende lekemiljøer.
- Vi støtter barnas nysgjerrighet, og vi undrer oss og reflekterer sammen med barna.
- Tilrettelegger pedagogiske aktiviteter ut i fra barnas alder og modning.
- De voksne fungerer som en trygg base og et støttende stillas.

Med de mellomste:

- Vi er oppmerksomme på barnas interesser og bygger videre på det med aktiviteter.
- Personalet stiller åpne spørsmål og støtter barns nysgjerrighet
- Personalet toner seg inn til enkeltbarn og er sensitive voksne
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Vi gir barna rike og varierte opplevelser og erfaringer, samt utfordringer og mestringsopplevelser.
- Vi synliggjør dokumentasjon på avdeling og Spireportal for videre refleksjon sammen med barna.

Med skolespirene:

- Personalet skal være sensitive og tone seg inn på hvert enkelt barn.
- Personalet skal være lydhør ovenfor barnas nysgjerrighet, samt stille åpne spørsmål for å skape undring og reflektering.
- De voksne skal være en trygg base og støttende stillas.
- Personalet skal synliggjør det pedagogiske arbeidet på veggene samt spireportalen.
- Personalet skal dokumentere barnas læringsprosesser slik at det kan skapes refleksjoner sammen med barna.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.</p> <p>Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- sensitive voksne som tar barnas perspektiv
- Være gode rollemodeller
- Jobber med tema meg selv, der fokuset er; hvem er jeg og min familie?

Med de mellomste:

- Personalet synliggjør og fremhever mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.
- Sensitive voksne som lytter, anerkjenner og ser barnets behov, uttrykk og innspill.
- Gjennom samspill med andre barn og voksne, utvikles kunnskap, verdier og holdninger.

Med skolespirene:

- Personalet skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte hvert barns identitetsutvikling og gi dem et positivt selvbilde.
- Være et støttende stillas for barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet i barnehagen og i barnegruppen, og fokusere på inkludering.
- Personalet skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.

I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.

Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

- Fokus på samspill, vennskap, inkludering og fellesskap.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, og bli kjent med egne følelser
- Personalet gir barna felles opplevelser, felles erfaringer som utgangspunkt for lek og vennskap.
- Vi deler i smågrupper hvor barna kan lettere skape gode relasjoner med hverandre

Med de mellomste:

- Vi har fokus på mangfold, likheter og ulikheter.
- Vi støtter barna i å sette egne grenser samt respektere andres grenser.
- Ved å dele barnegruppen bidrar vi til at barna får skapt nye relasjoner og oppleve å se saker fra ulike synsvinkler og reflektere over egne og andres opplevelser.
- Vi jobber aktivt med forebygging av utestenging, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

- Vi har prosjekter og temasamlinger som handler om vennskap og fellesskap gjennom hele barnehageåret.

Med skolespirene:

- Personalet skal bidra til å bygge gode relasjoner og inkludering ved å ha mindre leke-/aktivitetsgrupper.
- Prosjekter som rommer temaer som vennskap, mobbing, gleding, osv. gjennom hele barnehageåret.
- Vi som personal har også et ansvar for å støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å holde på venner.
- Personalet samtaler og utarbeider normer og trivselsregler for samhandling i fellesskapet sammen med barna.
- De voksne på avdelingen er aktivt deltakende i å støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere sider og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger. Noen ganger må vi være enig i å være uenig.
- Som personal på skolespirene skal vi støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner sammen med barna.
- Vi arbeider svært aktivt med å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.

I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene:

- Eventyr, sang og musikk, samtaler
- Avdelingene har lesekreker med tilgjengelige bøker og sangtekster i barns høyde.
- Personalet bruker aktivt både selvsnakk og parallellsnakk.
- Benevne og utvide språket i samtale med barna
- Bruker sang og regler aktivt hver dag sammen med barna.

Med de mellomste:

- Språklig mangfold er en berikelse for hele barnegruppen.
- Vi bruker eventyr, sang og musikk for å fremme språk.
- Vi setter ord på det vi og barna gjør.
- Vi stiller åpne spørsmål og inviterer til samtale og refleksjon.
- Vi er bevisste på vår rolle som språklige forbilder.
- Vi følger med på barnas språkutvikling, og fanger opp de barna som har ulike former for kommunikasjonsvansker.
- Vi bruker hjelpemidler som et tillegg for å støtte barn som er flerspråklige, er lite språklig aktive eller som har sen språkutvikling.

Med skolespirene:

- Personalet bruker ulike situasjoner gjennom barnehagedagen til mulighet for lesestund i for eksempel samlingsstund, på tur eller ved måltidssituasjoner.
- Vi bruker ulike verktøy i måten vi arbeider på (for eksempel språkkofferter, lesebok, dialogisk lesning, dramatisering, osv.).
- Personalet kartlegger i forhold til ord og begreper for å se hva vi skal arbeide med, og hvordan vi skal arbeide med det (for eksempel proposisjoner, mønster, tall og mengder, osv.), samt hvilke interesser barna har. Med utgangspunkt i dette så lager vi prosjekter og aktivitetsgrupper.
- Bøker står i barnas høyde.
- Personalet bruker sang, rim og regellek aktivt hver dag.
- Inne hos oss har vi tilrettelagt lekemiljø/språkmiljø med bilder, illustrasjoner, dagstavler og mulighet for både rollelek og språklek.
- Barna inne hos oss møter personal som er deltakende og støttende i kommunikasjonen.
- Barna møter personal som er gode språklige rollemodeller, og er lydhøre i kommunikasjonen med alle barn.
- Fokuserer på språk gjennom musikk og fysisk aktivitet, noe som er med på å gi barna et godt grunnlag for å mestre fellesskapet og sosialt samspill.
- Vi har fokus på nøyte planlagte temasamlinger etter barnas interesser som skal stimulere språklig aktivitet. Vi arbeider også aktivt med den gode samtalen omkring matbordet og har dette som et satsningsområde inne hos oss.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene:

- Vi bidrar til å bygge gode og positive relasjoner mellom barna i et positivt klima
- Vi jobber med vennskap og relasjoner. Barn – barn og barn – voksen.
- Vi har fokus på at alle skal være snille og gode mot hverandre.
- Vi har også fokus på deling samt selvhverdelse. Barna skal kunne stå opp for seg selv, men samtidig være snille mot hverandre.
- Vi observerer barna jevnlig, og setter inn ekstra tiltak dersom vi ser at et barn faller utenfor av ulike grunner.
- For at barnehagedagen skal være noe barna ser frem til må de voksne være trygge, imøtekommende og varme.

Med de mellomste:

- Vi jobber aktivt og bruker god tid på tilvenningen i starten av barnehageåret. Dette gjør vi for at alle skal bedre kjent med hverandre og skape trygge omgivelser for barna.
- Vi jobber også jevnlig med å skape et godt fellesskap, skape nye vennskap og gode trygge relasjoner både barn seg imellom og barn og voksne.
- Vi jobber for at alle barn skal glede seg til å komme i barnehagen og at de skal trives og være trygge.
- Vi observerer barna i lek og fanger opp om det er noen barn som faller ut av leken og vi hjelper dem inn i lek om de har behov for støtte.

Med skolespirene:

- Vi arbeider aktivt gjennom hele barnehageåret med vennskap, fellesskap og gode relasjoner. Vi har samlinger og aktiviteter knyttet opp mot dette. Vennskap handler nødvendigvis ikke om at alle skal være bestevenner, men at alle på avdelingen skal være snille og greie med hverandre slik at alle kan ha det bra når vi er i barnehagen.

- I forbindelse med dette snakker vi også om det å være forskjellige, og hva det betyr for fellesskapet. Rammeplanen forteller oss at vi skal ha respekt for menneskeverdet ved at vi skal synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal erfare og oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Vi skal arbeide aktivt med at barna skal få felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. For at vi skal ha det greit i barnehagen er det viktig å etablere en fellesskapsfølelse på en trygg og god måte med god medvirkning fra barna.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

- Barna får ta valg som er tilpasset barnets modenhet og alder.
- Barna gis muligheter til å ta selvstendige valg i de situasjonene hvor det er mulig. For eksempel får barna valgmuligheter under måltider, påkledning, lek og aktiviteter.
- Observerer hva barna interesserer seg for og bygge videre på det.

Med de mellomste:

- Vi gir barna valgmuligheter under måltidet ved at vi dekker bordene slik at barna ser hva de kan velge å spise.
- Vi jobber med temaprojekter ut ifra barnas interesser og ideer.
- Vi lar barna få være med å bestemme aktiviteter.
- Under formingsaktiviteter får barna selv bestemme hvordan sluttproduktet deres skal bli. F. eks hvilke farger, hvor ting plasseres, størrelse osv.
- Vi snakker sammen om temaer som vi har i samlinger, og vi lar barna få komme med sine synspunkter og vi hører på det dem sier.

Med skolespirene:

- Barna blir involvert i aktiviteter når det kommer til både planlegging og evaluering.
- Vi tilrettelegger for at barna kan ta egne valg i forhold til aktiviteter og lek.
- Barna skal oppleve at de har egenverdi, betydning og medvirkning i egen hverdag.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi inviterer barn og foreldre til besøk før oppstart.
- Foreldrene tilbys to foreldresamtaler i løpet av året, og ellers ved behov. Her kan foreldrene medvirke og komme med ulike innspill om f.eks. måltider, høytidsmarkeringer og selvstendighetstrening.
- Spireportalen brukes som en digital plattform for å synliggjøre planer og barnas hverdag. Det er også en digital kommunikasjons-plattform som brukes i samarbeidet mellom barnehage og hjem.
- Foreldremøter/ Temamøter avholdes 1-2 ganger pr år.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Barn og foreldre inviteres på besøk i god tid før oppstart. Vi tilrettelegger også for flere besøk før oppstart om foreldre ønsker det.

Samarbeidet mellom barnehage og hjem er tett, og tilpasset hvert barn. Dersom et barn trenger lengre tilvenning tilrettelegger vi for dette og møter barnet i deres behov. Vi tilbyr oppstartsamtale og oppfølgingssamtale. Barna/ foreldre har egen primærkontakt/ kontaktperson for å sikre en god start for både foreldre og barn. Vi bruker Trygghetssirkelen som modell for hvordan barn har det emosjonelt og deres behov for støtte. De søker en trygg havn for regulering og bruker trygg base som støtte i utforskningen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

I Espira Lura skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. Vi er opptatt av å legge til rette for at barna skal få møte arbeidsmetoder, og få erfaringer som er tilpasset det de viser interesse for og initiativ til. Vi har egen skolespire avdeling hvor alle ansatte er kjent med skolespire-standarden.. En ansatt deltar jevnlig på nettverksmøter med andre skolespire-ansvarlige i Espira. På disse nettverksmøtene utveksles det kunnskap og erfaringer.

Skolespirene skal få muligheten til å glede seg til å begynne på skolen, og de skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. I arbeidet med skolespirene skal vi forberede barna på hva som venter dem i skolen på en trygg og god måte. Vi samarbeider med skolene som barna skal begynne på med å overføre informasjon om barna med godkjenning av foreldrene. Vi prøver også å få til minst ett skolebesøk iløpet av året.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og

læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

- laget til et tumlerom der vi har lagt vekt på fysisk utfoldelse for de minste.
- Vi går på tur en gang i uken, og er ute så ofte det lar seg gjøre, lar barna få utfolde seg i ulendt terreng.
- Vi har barnehage- yoga
- Vi blir kjent med ulike eventyr og fortellinger. Da bruker vi blant annet sang, flanellograf, konkrete, objekter, språkkofferter og bøker.
- Vi undrer oss sammen med barna inne og ute i naturen
- Vi har eksperimenter som skal fremme nysgjerrighet og undring på de minste sine premisser.
- Vi har Bravo lek

Med de mellomste:

Språk:

- Vi leser bøker
- Vi har samtaler i lek og ved måltidet
- Vi bruker bilder og plakater. Og vi har samlinger med bilder.
- Eventyrkofferter med konkrete

Realfag:

- Vi undrer oss sammen med barna over det vi ser.
- Vi har eksperimenter
- Vi går på insektsjakt og ser på og studerer de.

Bevegelse:

- Vi går på tur både i nærområdet, lekeplasser og skogen.
- Vi bruker mye musikk og dans og har disco en gang i uken.
- Vi har yoga, der vi bruker bildekort som viser øvelsene.
- Vi leker ute i barnehagen, sykler, klatrer, løper osv.

Med skolespirene:

Språk

Det å kunne kommunisere er veldig viktig for mennesker generelt. Vi har et stort behov for å bli sett, hørt og forstått. Dette gjelder selvfølgelig også barn i barnehagealderen. Strever barnet med kommunikasjonen så strever det ofte også i lek. Språk har en stor innvirkning på barns livsmestring i barnehagealderen. Inne på vår avdeling forsøker vi å arbeide med varierte og allsidige måter i forhold til språkstimulering. Å de plassene vi har spesielt fokus på dette er i samlingene våre. Vi drar på besøk og på lesestund på biblioteket i Sandnes

Realfag

I forbindelse med realfag tenker en gjerne at det handler om matematikk. Men realfag er så mye mer i barnehagen enn matematikk! Realfag kan for eksempel handle om noe så enkelt som å la barna få lov til å prøve å finne ut av ting på egenhånd. Hvordan ting ser ut og hvordan de fungerer. Da handler det mye om at vi som voksne ikke må sette begrensninger for barna, barna må prøve og feile selv, og finne sin måte å oppnå mestringsfølelse på. Noen ganger kan dette være veldig skummelt, men vi voksne sørger for å være tilstede slik at barna kan støtte seg på oss dersom de har behov for det.

Bevegelse

Inne på vår avdeling setter vi utrolig stor pris på fysisk aktivitet og bevegelse. Barna er kjempe aktive, og vi voksne forsøker også å være det i samhandling med barna. Barna elsker musikk, og blime dansen er en stor hit inne hos oss. Vi har hatt litt mini-røris og det syns barna er veldig morsomt. Vi har også introdusert litt regelleker for barna ute, det syns de også var kjempekjekt. Hver mandag forsøker vi å gå tur eller være ute hele dagen dersom det ikke er mulig å gå på tur.

Lokale satsinger

Hva

USB - Den utviklingsstøttende barnehagen i Sandnes kommune

Årets mål er «Barns behov-barns stemme». Traumebevisst omsorg som er i samarbeid med RTVS og har fokus på:

- Trygghet
- Relasjoner
- Reguleringsstøtte

Kunnskap hentet fra traumebevisst omsorg kan hjelpe oss til å forstå barn som strever og kunne legge til rette for læring for alle. TBO er godt for alle-nødvendig for noen.

Hvorfor

-USB «Den utviklingsstøttende barnehagen» er et helhetlig system utarbeidet for å styrke de ansattes kompetanse og kvalitet i barnehagen.

-Hele personalet skal ha handlingskompetanse for å gi barn best mulig støtte i sin utvikling og læring.

-Barnehagebarn skal oppleve barnehagetilbudet som trygt og godt for dem.

-Alle ansatte skal bli mer bevisst på hvordan gi tilpasset allmenn pedagogisk tilbud ut fra barnets alder og behov

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

I USB: «Den utviklingsstøttende barnehagen» vil vi observeres, reflektere, vurdere og evaluere. Vi setter mål og tiltak sammen og styrker og endrer praksis i vårt kvalitetsarbeid. På denne måten jobber vi med barnehagebasert kompetanseutvikling.

-Vi skal observeres, reflektere, vurdere og evaluere. Vi setter mål og tiltak sammen og styrker og endrer praksis i vårt kvalitetsarbeid.

-Dette året skal ansatte ta utgangspunkt i barns behov og det barn er opptatt av.

-De skal lage utviklingsplaner både individuelt, avdelingsvis og hele barnehagen, som skal jobbes kontinuerlig med.

-Alle ansatte skal få faglig kompetanse på traumebevisst omsorg (TBO), gjennom kompetansepakker fra RVTS hvor grunnprinsippene er «trygghet, relasjoner og reguleringsstøtte».

-Arbeidet skal preges av erfaringsdeling og refleksjon, som grunnlag for evaluering og videreutvikling av praksis.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Det er jevnlig vurderinger av eget arbeid i form av hvordan avdelingen, ansatte og barna fungerer sammen. Espira BLIKK er Espiras egen metode for å kunne vurdere kvaliteten i barnehagen vår. Vi vurderes i vår pedagogiske praksis og samspill med barna. Deretter vurderer vi tiltak og videre mål og tiltak. Vi bruker avdelingsmøter, foreldresamtaler og observasjoner til å vurdere arbeidet opp mot målene vi har satt oss.

Når det anses som nødvendig blir ulike skjemaer og observasjonsmetoder tatt i bruk. Disse blir evaluert og vurdert og videre brukt i det pedagogiske arbeidet.

Kontaktinformasjon

Styrer	Kjersti bakka
E-post	Styrer.lura@espira.no
Telefon	97171030/93002598
Adresse	Midtbergmyrå 6, 4313 Sandnes

